

4 Závěr

Bohužel se dnes rozvod stal běžnou záležitostí, která se v naší společnosti objevuje denně. Snad každý z nás se již s touto problematikou setkal, ať už se týkala bezprostředně jeho samého, jeho rodičů, přátel nebo příbuzných. Důvody a příčiny, proč u nás manželství stále častěji končí rozvodem, jsou spíše otázkou sociální. Dle mého názoru by to mělo být právě právo, které by mělo pružně reagovat na potřeby společnosti a chránit ji před výkyvy „turbulentní doby“. Možná je to myšlenka odvážná a z části i naivní, ale tak jako tak by měl právní řád primárně sloužit společnosti a ochraňovat její principy, kterými manželství a rodina bezesporu jsou.

Jak už jsem naznačila v úvodu této práce, je to právě manželství a rodina, které stojí vysoko v mém žebříčku hodnot. I přesto však nemohu říci, že s rozvodem primárně nesouhlasím. Přes jeho neblahý dopad, může být rozvod často jediným schůdným východiskem zdánlivě neřešitelné životní situace člověka. Předpoklad šťastného manželství za dnešní společenské situace není namístě, neboť nepochybný dopad na rozvodovost má dnes nejen rodinné zázemí, ve kterém jedinec vyrůstal, ale také ústup tradiční rodiny do pozadí a důraz, který je dnešní společností kladen na individualitu jedince, jeho osobnost a celkové urychlení sociálního vývoje ve společnosti. Spojení těchto faktorů je pak brzdou plochou při řešení manželských situací, kde bezhlavé zastávání individuálního názoru a neschopnost se přizpůsobit druhému vedou právě k jednomu konci, kterým není nic jiného než rozvod.

Každý člověk by měl před vstupem do manželství toto své rozhodnutí pečlivě zvážit. Uvědomit si, že manželství není pouze změnou údaje o stavu v občanském průkazu, ale že společně s tím přichází také řada povinností a závazků vůči partnerovi a posléze i společným potomkům, které je třeba dodržovat a plnit. Avšak i manželé, kteří spolu po dvacet let vedli spokojený manželský život, mohou dospět k závěru, že spolu již nechtějí žít. I přes to, že sňatek uzavřeli po zralé úvaze, zplodili děti, které společně vychovali a překonali nesváry a pře manželství nutně provázející, zjistí, že jejich láska už se dávno vytratila a ačkoli nemusejí mít žádné větší spory či výhrady jeden vůči druhému, už si nedokáží představit další společný život. Z manželů se v lepším případě stanou přátelé, starost a péče o blaho toho druhého se změní v lhostejnost a pár už nenachází jediný důvod, proč spolu nadále zůstat. K této situaci

však může dojít mnohem dříve, například tehdy, jsou-li ještě děti malé. V tuto chvíli je nezbytné pečlivě zvážit, zda je nutné tuto situaci řešit právě rozvodem. V tomto případě je žádoucí brát ohled na děti, a to obzvláště na nezletilé, neboť právě ony a jejich zdravý rozvoj může být rozvodem nejvíce zasažen.

Traumatizující zážitek z dětství ohledně rozvodu svých rodičů může být pro člověka jedním z důvodů, proč nechce v budoucnu sám do manželské instituce vstoupit. Tato nechuť může být způsobena jak nedůvěrou, tak v krajním případě zavrnutím této instituce. Právě proto se domnívám, že je ochrana dětí nepostradatelnou součástí právní úpravy vztahující se k rozvodu. V případě, že není možné rozvodu zabránit, nelze se spoléhat na střízlivost rodičů v již tak emocionálně vypjaté situaci, a proto se právo stává jediným útočištěm a obráncem rozvodem poznamenaných dětí.

Velkým přínosem v oblasti řešení postavení nezletilých dětí byla novela provedená zákonem č. 91/1998 Sb. Právě tou došlo značným způsobem ke zvýšení ochrany dětí, která mimo jiné spočívá v oddělení řízení o rozvodu manželství a řízení o úpravě poměrů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu. Dokud nenabyde právní moci rozhodnutí o úpravě poměrů k nezletilým dětem pro dobu po rozvodu, není možné manželství rozvést. Dále pak soud manželství nerozvede, pokud mají manželé nezletilé děti a rozvod by byl v rozporu se zájmem těchto dětí, daným zvláštními důvody. Současně s tím byl uvedenou novelou zaveden institut střídavé či společné výchovy, jejíž nespornou výhodou je možnost dítěte udržovat nadále kontakt s oběma rodiči. To má jistě význam při formování osobnosti dítěte, které tak má přístup k názorům obou rodičů, kterými bude ovlivněno a ze kterých si může vybrat. Není tudíž striktně nuceno k mnohdy doslovnému převzetí pohledu na věc jednoho z nich.

V téměř každém manželství jsou a vždy budou větší nebo menší problémy, na které bohužel žádný osvědčený všelék, který by jejich vzniku předcházel neexistuje. Je vždy na daných osobách najít nějaké to řešení. Každý by se však v takové životní situaci měl zastavit a poučit se z chyb ostatních proto, aby našel co možná nejschůdnější řešení pro všechny, kterých se takováto situace může dotknout.